

Ko pri stari majarici še dobimo „špekokerle“ in jaz kave, gremo na mrvo spat.

V sredo zjutraj me iz sladkih sanj ob poli ene zbudé. Prav težko sem se ločil od lepo dišeče mrve. Ko spijem že pripravljeno kavo, smo v svetilnici svečo prižgali, palce v roke vzeli in ob eni iz kočé odrinili. Noč je bila jako temna. Sepl gré s svetilnico naprej, jaz za njim, Pichler pa tikoma za menoj. Šli smo po ne preveč težavnih kozjih potih zmirom kvišku na tako imenovani „Leiterochsenalpe“, in prišli smo ob treh na snežniku Leiter do podrte ute „Salmshüte auf der Salmshöhe“, 8468 črevljev visoko, katero je kardinal Salm napraviti dal. V poli ure smo bili na „Leiterkesse“ in na večnem ledu.

Ker je ene dni pred po dolinah jako deževalo, je po hribih do kolena snega padlo — reče Pichler — postojimo malo in okrepčajmo se malo z žganjem. Potem črna očala na nos denemo, on pa je svetilnico vzel in nama naprej šel; jaz stopam za njim, Sepl pa za menoj. Pichler je s palico zmirom tal iskal, naročivši meni, naj zmirom v njegove stopinje stopam, a ne nastran, kajti nevarno je, kam drugam stopiti, ker se zaradi snega razpokeji ledú ne vidijo. Večkrat bilo je treba razpoke široko prestopiti ali preskočiti, ali če je bila razpoka jako široka, celó obhoditi jo. Videli smo, da nekatere ledene razpoke so deset ali še več sežnjev globoke.

Zdajci je jelo daniti se. Svetilnico smo na snegu pustili. Tenka in mrzla sapa je vlekla, v roke me je jelo tako zebsti, da nisem mogel palce držati; treba je bilo roki pogostoma ob život drgniti, da ste se ogreli. Čem bolj smo prišli pod hrib, tem bolje je bilo hoditi; sneg je bil bolj zmrznjen in ni se vdiraló tako. Prisedši pod „Hohenwartscharte“ videli smo prav navpik hrib v nebó strleti; sam led se je kazal.

Pichler in Sepl si natvezeta kramžarje, moji gorski „Kleinschusterjevi“ črevlji so pa zadostovali brez kramžarjev. Z velicimi težavami smo pririli ob 5. uri zjutraj na „Hohenwarte“ 10.056 črevljev visoko. Tù je bila nekdanja kočá, katero je dal kardinal Salm zidati in jo na čast svojemu pl. general-vikarju Hohenwartu tako imenovati. Očesu se odpre tukaj velikansk razgled na Pasterce „Franz Josefshöhe“, „Weishorn“, Vélíki Zvon, — al vse, kar vidiš, je le neizrečene velikosti večni led in večni sneg!

Od tod pa gazimo naprej po snegu proti „Adlersruhe“, kjer se hribolazci, ki pridejo od naše strani, snidejo s hribolasci, ki pridejo iz tirolskega Kals-a na vrh pri „Adlersruhe“, s Korošci pa, ki pridejo na vrh pri „Hohenwarte“. Zrak je jel tanjši vleči; iz nosa mi je kar voda lila, v prsih me je jelo tiščati in moč v nogah in po celem životu zapuščati. France! — si mislim — kaj pač bode konec tvoje predrznosti? Al počasi naprej se je boljšala pot, in srečno smo prišli ob poli 6. uri na „Adlersruhe“, 10.930 črevljev visoko. Tudi tukaj je kardinal Salm dal zadnjo kočó postaviti, o kateri pa zdaj še sledú več ni.

Od tukaj naprej se gré bolj na desno proti sredi Vélíkega Zvona nekaj časa naravnost kvišku (stopinje so bile v snegu in ledu že prejšnji dan vsekane) in potem proti južnemu robu Malega Zvona. Pichler mi reče: zdaj vas pa bova s Sepelnom na vrv navezala. Jaz se branim, češ, da ni še potreba; al on zagodrnja: „Herr, muss sein!“ (mora biti!) in hočem ali nočem, kar biti je moralo. In pri tej priči mi deneta pas okoli života, Sepl z vrvijo spredaj, Pichler pa z drugim koncem koj za menoj. Pazljivo in tiho po vseh štirih smo lezli po stopinjah v ledu vsekanih, Sepl zmirom drži napeto vrv, Pichler pa mi je na noge

pazil. Ko se malo okoli sebe ozrem, sem res videl, da je bilo potrebno, da sta me bila navezala.

Ob 6. uri smo pririli vrh Malega Zvona, 12.090 črevljev visokega. Tukaj smo srečali že nazaj gredoča dva tujca, tudi na vrv navezana in vsak od dveh Kalserjevih vodnikov spremljevana. Jako težko smo se drug družemu ognili.

Al zdaj pride še le najhuje. Spomnim se, da sem bral popis Zvona, ki pravi: „Čez ta propad morejo človeka le angeljci spremljevati in Bog ga mora skozi veliko okno gledati, da se srečno čez splazi. V imenu Božjem! — si mislim — le naprej, naj bode kar hoče; srčnim Bog pomaga. Pichler veleva: palce ostanejo tù, zdaj korajža veljá! — In kar tiho je postalo; nobeden ne črhne ne besedice. — Celó vozek rob je peljal navzdol. Sepl spredaj pazljivo pri vsaki stopinji moje noge podpira, Pichler pa odzadej vrv jako napeto drži, jaz pa se držim dratú čez brezno napetega. Na ozkem robu nisem od samega božjega strahú imel časa ne na desno ne na levo stran v tisoč črevljev globoke propade ozreti se. Srečno smo prestali do smrti nevarno pot.

Al tudi hudo težavno je bilo po robu velikega Zvona. Vsi polomljeni sicer smo vendar srečni na najvišji vrh Vélíkega Zvona, 12.500 črevljev visokega, dospeli ravno ob 7. uri zjutraj.

Hvala Bogu! — bilo je vse, kar sem rekel.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Dohtaric* (to je, žensk, ki zdravijo ljudi) je v severni Ameriki že kakih 10 let veliko; letos je na vseučilišču Cambridgeskem bilo 154 žensk, ki so se učile zdravilstva. Zdaj so nekatere tudi že v Švajci (na Züriškem vseučilišču bilo je 54 žensk, ki so se učile zdravilstva, med njimi 49 Ruskinj) in na Ruskem jih bode sčasoma veliko, kajti car ruski je vseučilišču v Petrogradu 50.000 srebernih rubljev daroval v ta namen, da se iz obresti tega denarja vzdržujejo ženske, ki se učijo medicine in kirurgije. — Tako ženstvo, dozdej izključeno od mnogih opravil moških, čedalje bolj samostojno postaja. In Rusi, ktere neumni nemškutarski svet zaničuje kot barbore, imajo v Moskvi žensko gimnazijo pod vodstvom Sofije Nikolajevne Fišer in v Petrogradu pod vodstvom kneginje Obólenške. Dosehmal ni nikjer drugod ženskih gimnazij kakor v Rusiji.

Dopisi.

Iz Gorice 7. sept. — Vpor rodi odpor. Vpiranje zoper vero rodi vpiranje za vero in združenje ljudi za skupen odpor z združenimi močmi. Bije se v našem času orjašk duhoven boj; čas naš je čas velepomenljivega ločenja duhov. — Ni davno tega, ko je pomenjala beseda „liberalen“ svobodomislečega človeka, ki je na pr. v politiških rečeh grajal očitne upravne in politične napake ali neumno in trmasto starokopitnost, v verskih in cerkvenih rečeh pa resnične vraže in babjeverstvo in sploh, kar je le prah človeški na božjih verskih ustanovah. Kar je nekaj let pa, je beseda „liberalen“ pomen popolnoma spremenila. Vulgarni laži-liberalizem, kakor se zdaj po časnikih in v „omikanih“ (!) družbah šopiri, ni družega, nego gola brezvernost in brezbožnost. Ne napadajo se več napake, ampak napada se jedro samo verskih resnic, napada se bistvo cerkvenih naprav. Ni davno, kar mi je nek prosto misleč znanec rekel: „Poznaš me in veš, kako mislim; ali, če pojde tako naprej, prisiljen bom postati rakovec